

Nieuwste ontwikkelingen in de gezondheidszorg

Peter Degadt

Gedelegeerd bestuurder, Zorgnet Vlaanderen

Zorgcreatie SERR MLS

Gavere, 16 november 2011

1. Economische wetmatigheden

- **Demografische ontwikkelingen**
- **Arbeidsmarkt**
- **Budgettaire beperkingen**

Vergrijzing: enkele cijfers

Levensverwachting bij de geboorte

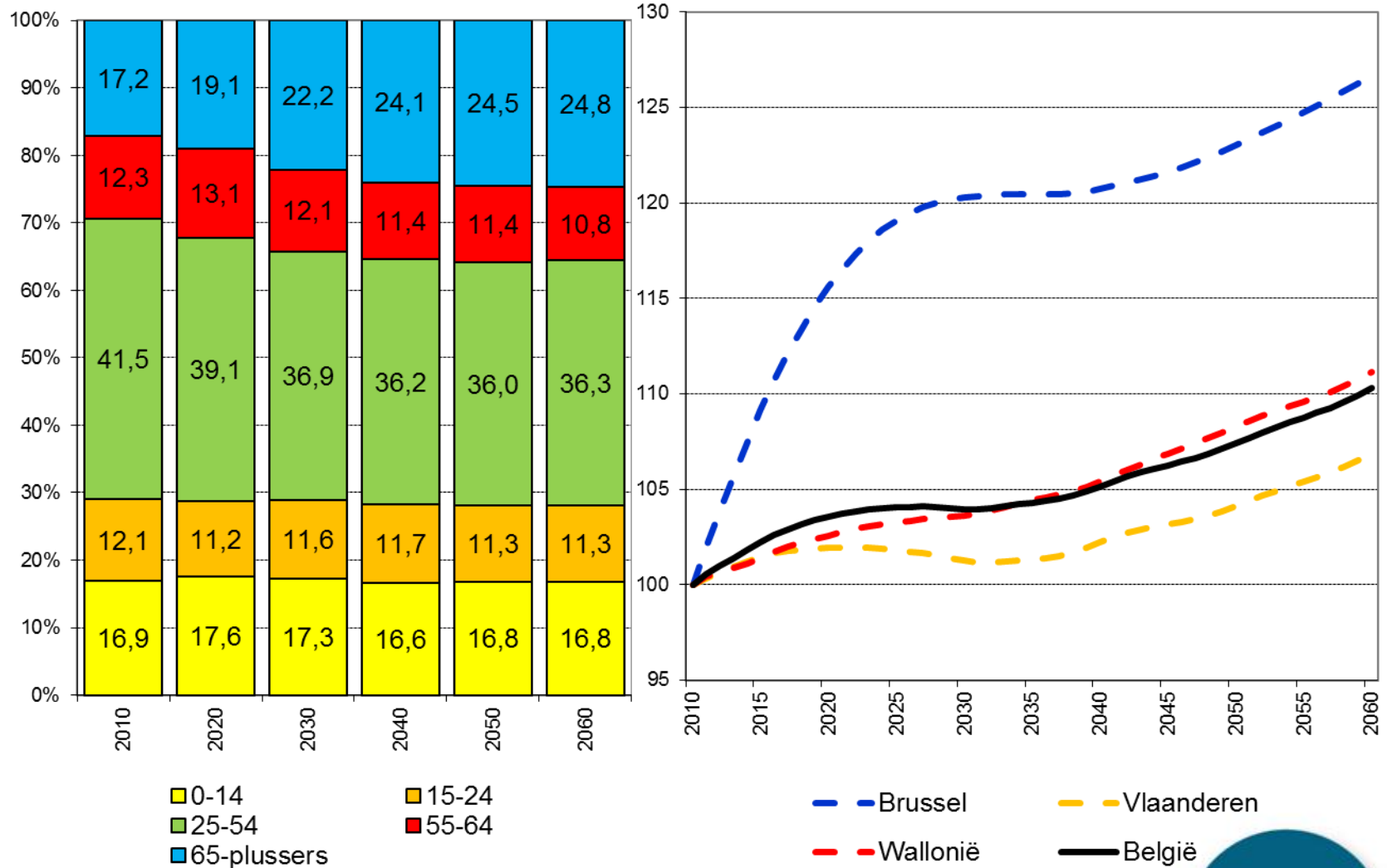
	1960	2010	2060
Mannen	67,7	77,9	85,3
Vrouwen	73,5	83,9	90,9

Jaar	Totale bevolking	65-plus	80-plus
2010	100%	100%	100%
2060	117%	179%	248%

Jaar	Totale bevolking	65-plus	80-plus
2010	100%	17%	5%
2060	100%	26%	10%

Bevolking op arbeidsleeftijd (15-64 jaar)

Bronnen: 2000 - 2010: waarnemingen, ADSEI; 2010 - 2061: Bevolkingsvooruitzichten 2010-2060, FPB-ADSEI.

1 Jaargemiddelden. Met dank aan Jan Smets, Nationale Bank

Vergrijzing binnen de vergrijzing

- Vooral sterke toename van het aantal 80-plussers
- Tegen 2020 zijn er alleen in Vlaanderen ca. 85.000
- 80-plussers meer dan nu!
- Vergrijzing in Vlaanderen sterker dan in de andere gewesten
- Scheefgegroeide leeftijdspiramide: bevolking op arbeidsleeftijd t.o.v. gepensioneerden

Vergrijzing → stijging zorgvraag

Vooraf 80-plussers zijn zorgbehoevend

Er is in de komende decennia een drastische verhoging nodig van zowel:

- **Thuiszorg**
- **Woonzorgcentra**

Zorgpersoneel

- Sinds jaren: schaarste aan zorgpersoneel
- Tegen 2014 verwacht de Vlaamse overheid 60.000 extra jobs in gezondheid en welzijn
- In de komende jaren moeten tegelijk massa's oudere werknemers worden vervangen
- Studentenaantallen voor zorgberoepen stijgen, maar onvoldoende om aan de vervangingsvraag en de nood aan nieuwe jobs te voldoen

Artsen

- Artsenkorps **veroudert** en **vervrouwelijkt**
- Jonge artsen vragen een betere **work-life balans**
- Meer en meer artsen **vluchten uit het ziekenhuis** en werken enkel in een privé-praktijk
- **Tekorten** aan ziekenhuisartsen voor bepaalde disciplines: kinderartsen, geriateren, psychiaters...

Financiering onder druk

- Financiële en economische crisis: → federale begroting staat onder druk
- Ingrijpende besparingen nodig in de komende jaren → meer dan 12 miljard in 2012!
- Daarbovenop moet de kost van de vergrijzing worden betaald → stijging pensioenen en kosten langdurige gezondheidszorg

OVERHEID
BEZUINIGT OP
DE ZORG...

DEZE WEEK
onder de douche

VOLGENDE WEEK
tandenpoetsen

DE WEEK DAARNA
naar
het toilet

OSK
2007

2. Evoluties in de gezondheidszorg

- Belang van **preventie**
 - ✓ Gezondheidsdoelstellingen
 - ✓ Gezonde levensstijl
- **Kortere verblijfsduur**
 - ✓ Revalidatie
 - ✓ Herstelzorg
 - ✓ Tussenvormen van zorg
- Medische **technologie** en behandelingen
 - ✓ Doorgedreven specialisatie
 - ✓ Kleinere doelgroepen
 - ✓ Groeiende complexiteit en multidisciplinariteit

- **Zorgtrajecten, zorgpaden**
 - ✓ Multidisciplinaire teams
 - ✓ Belang van goede communicatie
 - ✓ Zorg op maat: niet langer een “one fit’s all solution”
 - ✓ ICT: belangrijke hefboom !
- **Nadruk op kwaliteit en patiëntveiligheid**
 - ✓ Algemene tevredenheid
 - ✓ Outcome-resultaten: kwaliteit zichtbaar maken
 - ✓ Zelfgekozen traject: accreditering

- **Ouderenzorg en GGZ: meer zorg in de samenleving**
 - ✓ Vraag naar zoveel mogelijk thuiszorg
 - ✓ Transformatie sector geestelijke gezondheidszorg
 - ✓ Loskoppeling wonen & zorg

- **Patiënten/cliënten als mondige consumenten**
 - ✓ Patiëntenrechten, patiëntenverenigingen
 - ✓ Kritische en zelfbewuste consumenten
 - ✓ Vraag naar zorg op maat en kleinschaligheid
 - ✓ Zelf regie in handen, autonomie

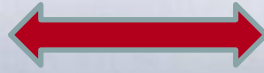
- **Toenemende commercialisering in de zorg**
 - ✓ Privé-klinieken
 - ✓ Privé-investeerdere ouderenzorg
 - ✓ Focus op “interessante” doelgroepen
- **Betaalbaarheid?**
 - ✓ Patiënt betaalt nu 26% van de factuur zelf
 - ✓ Groeiende impact hospitalisatieverzekeringen

Ideale zorg

?

**Economische en andere
wetmatigheden**

Zorg, zorgvragen en cliënt van de toekomst

- Zorg op maat
- Inspraak, zelfregie
- Vraag naar thuiszorg en kleinschaligheid
- Superspecialisatie en kleinere doelgroepen

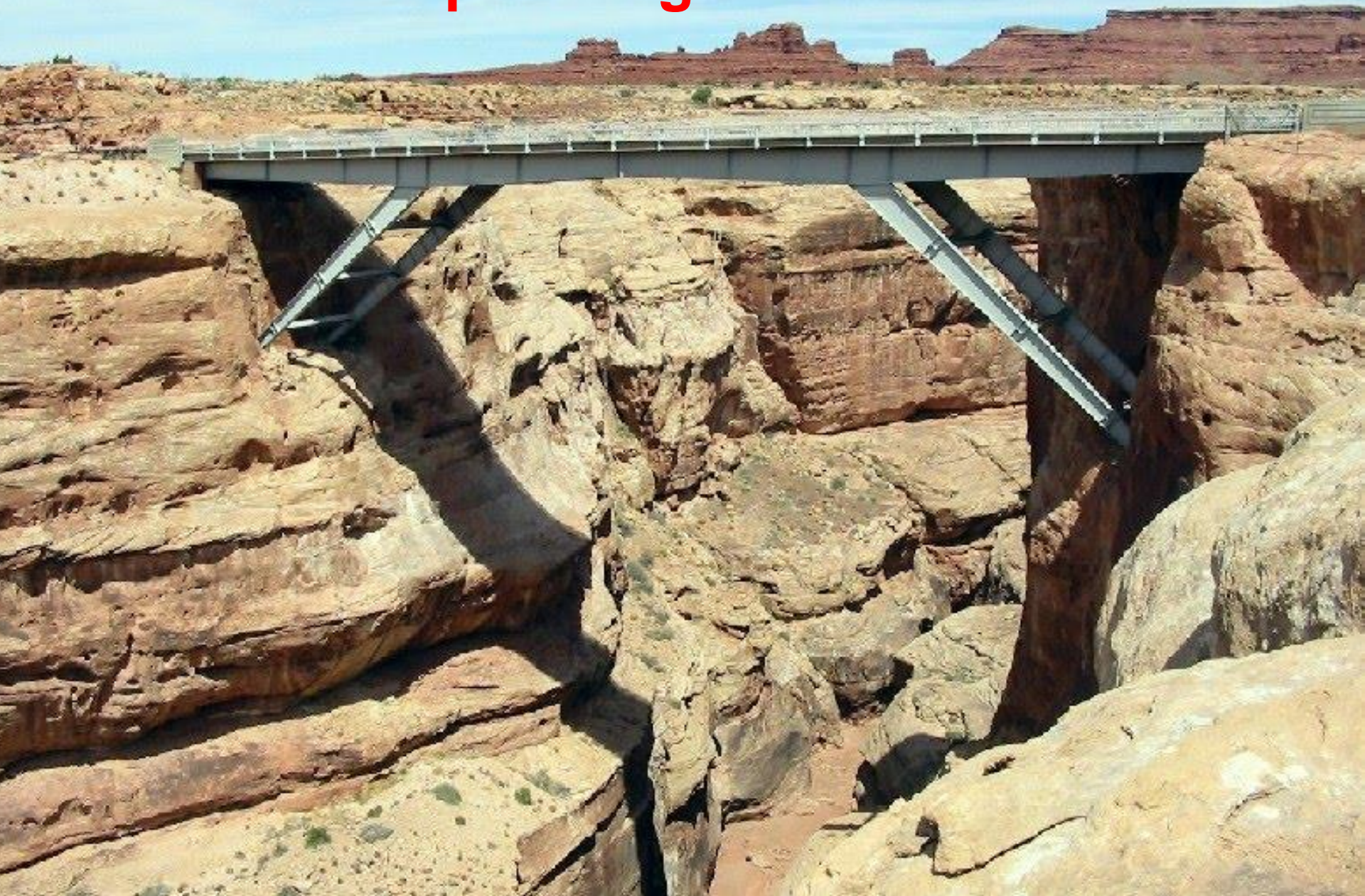
Verzoenbaar met ?

Economische wetmatigheden

- budgettaire krapte
- tekorten op de arbeidsmarkt
- grenzen aan de intergenerationele solidariteit

Werken aan oplossingen.....

Betaalbaarheid

- Beperking groeinorm
- Inter- en intragenerationele solidariteit
- Zorgvuldige afweging toegevoegde waarde investeringen
- Dure medische technologieën: gezondheidswinst afwegen
- Verantwoording en transparantie

Gezondheidszorg: cultuurverandering nodig

- Maximale inzet op preventie: gezondheidsdoelstellingen
- Responsabilisering en sensibilisering patiënt: gezonde levensstijl en beperking medische consumptie
- Mantelzorg
- Individuele rechten en **plichten**

Een efficiënte overheid

- Behoud solidariteit
- Responsabilisering alle actoren
- Goede en betaalbare gezondheidszorg:
omschakeling van **aanbodgericht** naar **vraaggestuurd**
- Samenwerking aanmoedigen

Besluit

- **Grote maatschappelijke veranderingen op til**
- **Gezondheidszorg: grondige hervormingen nodig**
- **Verantwoordelijkheid van iedereen!**

***Om het systeem te behouden....
zullen we het moeten veranderen....***

Dank voor uw aandacht !

